

ประกาศสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
เรื่อง ชื่อผลงานและเค้าโครงผลงานของผู้ขอเข้ารับการประเมินเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งประเภทวิชาการ

ด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการประเมินข้าราชการสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งประเภทวิชาการ ตามหนังสือสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ที่ สม ๐๐๐๑/ว ๑๔๑๒ ลงวันที่ ๖ ธันวาคม ๒๕๖๒ กำหนดให้ประกาศชื่อผลงานและเค้าโครงผลงานของผู้ขอเข้ารับการประเมิน เพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งประเภทวิชาการ และกำหนดเวลาเพื่อเปิดโอกาสให้มีการทักท้วงได้ภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันประกาศ

สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ จึงขอประกาศชื่อผลงานและเค้าโครงผลงานของนางสาววิศนี วณิชวิชกรกิจ หัวหน้ากลุ่มงานเสนอแนะการแก้ไขปรับปรุงกฎหมาย ๑ กลุ่มงานเสนอแนะการแก้ไขปรับปรุงกฎหมาย ๑ สำนักกฎหมาย ตำแหน่งเลขที่ ๑๕๒ ผู้ขอเข้ารับการประเมินเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งนิติกรเชี่ยวชาญ สังกัดและตำแหน่งเลขที่เดิม ประกอบด้วย

๑. ผลงานหรือผลสำเร็จของงานที่เกิดจากการปฏิบัติงานในหน้าที่ความรับผิดชอบ

เรื่อง การตรวจเยี่ยมสถานที่ควบคุมตัวเพื่อส่งเสริมการเคารพสิทธิมนุษยชนและการปฏิบัติ
ตามหลักสิทธิมนุษยชน ภายในพื้นที่จังหวัดตาก และจังหวัดฉะเชิงเทรา

๒. ผลงานที่เป็นข้อเสนอแนวคิดในการปรับปรุงหรือพัฒนางาน

เรื่อง แนวทางการติดตามและตรวจสอบร่างกฎหมายและกฎหมายที่ไม่สอดคล้องกับ
หลักสิทธิมนุษยชนเชิงรุก

รายละเอียดปรากฏตามเอกสารแนบท้ายประกาศนี้

ทั้งนี้ หากมีผู้ประสงค์ทักท้วงให้ดำเนินการภายใน ๓๐ วันนับแต่วันประกาศ หากครบกำหนดดังกล่าวแล้ว ไม่มีผู้ใดทักท้วง สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติจะดำเนินการประเมินผลงานตามหลักเกณฑ์ดังกล่าวต่อไป

จึงประกาศให้ทราบโดยทั่วกัน

ประกาศ ณ วันที่ ๑๓ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๖

(นายพิทักษ์พล บุญมาลิก)

เลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

เค้าโครงผลงานหรือผลสำเร็จของงานที่เกิดจากการปฏิบัติหน้าที่ความรับผิดชอบ

ตำแหน่งประเภทวิชาการ

เพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งระดับเชี่ยวชาญ

ชื่อผู้เข้ารับการประเมิน นางสาววิศนี วนิชวิชาการกิจ

ปัจจุบันดำรงตำแหน่ง หัวหน้ากลุ่มงานเสนอแนะการแก้ไขปรับปรุงกฎหมาย ๑

ระดับ อำนวยการต้น

๑. ชื่อผลงาน การตรวจเยี่ยมสถานที่ควบคุมตัวเพื่อส่งเสริมการเคารพสิทธิมนุษยชนและ
การปฏิบัติตามหลักสิทธิมนุษยชน ภายในพื้นที่จังหวัดตาก และจังหวัดฉะเชิงเทรา

ระยะเวลาดำเนินการ ระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๖๖ ถึงมีนาคม ๒๕๖๖

๒. บทนำ/สภาพปัญหาหรือความสำคัญของเรื่อง

การทรมานและการทารุณต่อบุคคลผู้ถูกทำให้เสื่อมเสียอิสรภาพ มักเกิดขึ้นตามสถานที่
คุมขัง ซึ่งเป็นระบบปิดและไม่มีการตรวจเยี่ยมจากสาธารณะการเข้าตรวจเยี่ยมสถานที่ควบคุมตัวจะทำให้
ได้รับทราบสภาพปัญหา และเข้าใจถึงข้อจำกัดที่เป็นปัญหาในการดำเนินงานของหน่วยงานแต่ละแห่งได้
เป็นอย่างดี ประกอบกับข้อมูลที่ได้จากการเข้าตรวจเยี่ยมสามารถนำมาใช้รองรับภารกิจในการจัดทำ
ข้อเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน รวมถึงข้อเสนอแนะในการ
แก้ไขกฎหมาย กฎ ระเบียบ และคำสั่งใด ๆ เพื่อให้สอดคล้องกับหลักสิทธิมนุษยชน อันจะเป็นประโยชน์
ในการขับเคลื่อนภารกิจด้านการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนอย่างเป็นระบบ และการป้องกันหรือ
แก้ไขปัญหาการละเมิดสิทธิมนุษยชนเชิงโครงสร้างอย่างมีประสิทธิภาพ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐
ที่กำหนดให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติมีหน้าที่และอำนาจในการตรวจสอบและรายงาน
ข้อเท็จจริงที่ถูกต้องเกี่ยวกับการละเมิดสิทธิมนุษยชนทุกกรณีโดยไม่ล่าช้ารวมทั้งการเสนอแนะมาตรการ
หรือแนวทางในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนต่อรัฐสภา คณะรัฐมนตรีและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

รวมตลอดทั้งการแก้ไขปรับปรุงกฎหมาย กฎ ระเบียบ หรือคำสั่งใด ๆ เพื่อให้สอดคล้องกับหลักสิทธิมนุษยชน โดยการปฏิบัติการดังกล่าวคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติต้องติดตามตรวจสอบและเฝ้าระวังสถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชนในสถานที่ควบคุมตัวต่าง ๆ เพื่อให้การปฏิบัติต่อผู้ถูกควบคุมตัวของหน่วยงานของรัฐเป็นไปตามกติกาหรืออนุสัญญาระหว่างประเทศด้านสิทธิมนุษยชนที่ประเทศไทยเป็นภาคีและมีพันธกรณีที่จะต้องปฏิบัติตาม

๓. หลักวิชาการ/แนวความคิดที่ใช้ในการดำเนินการ

ในระหว่างถูกคุมขัง บุคคลย่อมสูญเสียอิสรภาพในการเคลื่อนไหวอย่างเสรี อันเป็นการกระทบต่อสิทธิในเชิงประจักษ์ แต่อย่างไรก็ตามรัฐจักต้องคุ้มครองสิทธิอย่างอื่นโดยเฉพาะอย่างยิ่งการได้รับการปฏิบัติอย่างเคารพต่อศักดิ์ศรีในฐานะที่เป็นมนุษย์ที่จะไม่ถูกละเมิดสิทธิมนุษยชน ประกอบด้วย การมีกฎหมายที่มีมาตรฐานที่สอดคล้องกับหลักการสากล พันธกรณีระหว่างประเทศและมาตรฐานขั้นต่ำที่สหประชาชาติกำหนด การบังคับใช้กฎหมายภายในประเทศอย่างมีประสิทธิภาพ รวมตลอดจนหน่วยงานและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องจักต้องมีความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติต่อผู้ถูกคุมขังอย่างถูกต้อง และควรมีระบบที่คุ้มครองบุคคลผู้ถูกทำให้เสื่อมเสียอิสรภาพอย่างมีประสิทธิภาพโดยการตรวจเยี่ยมจากองค์กรภายนอกเพื่อให้การคุมขังต้องเคารพต่อสิทธิมนุษยชนและเคารพศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ โดยพิจารณาจากหลักสิทธิมนุษยชน แนวทางมาตรฐาน และหลักกฎหมายที่เกี่ยวข้องดังนี้

๓.๑ ปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน

๓.๒ กติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม (International Covenant on Economic, Social and Cultural Rights : ICESCR)

๓.๓ กติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง (International Covenant on Civil and Political Rights : ICCPR)

๓.๔ อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก (Convention on the Rights of the Child : CRC)

๓.๕ อนุสัญญาว่าด้วยการต่อต้านการทรมานและการประติบัติหรือการลงโทษอื่นที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรม หรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรี (Convention against Torture and Other Cruet, Inhuman or Degrading Treatment or Punishment : CAT)

๓.๖ พิธีสารเลือกรับของอนุสัญญาว่าด้วยการต่อต้านการทรมานและการประติบัติหรือการลงโทษอื่นที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรม หรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรี (Optional Protocol to CAT)

๓.๗ มาตรฐานข้อกำหนดมาตรฐานขั้นต่ำแห่งองค์การสหประชาชาติในการปฏิบัติต่อผู้ต้องขัง (United Nations Standard Minimum Rules for the Treatment of Prisoners) (ข้อกำหนดแมนเดลา - Mandela Rule)

๓.๘ มาตรฐานระหว่างประเทศของห้องกักตัวของคนต่างชาติและมาตรการทางกฎหมายที่ไม่ใช่การคุมขัง (International Standards of Immigration Detention and non - Custodial Measures)

๓.๙ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐

๓.๑๐ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

๓.๑๑ คู่มือปฏิบัติการตรวจเยี่ยมสถานที่คุมขัง สมาคมเพื่อป้องกันการทรมาน (Association for the Prevention of Torture - APT)

๔. สรุปสาระสำคัญและขั้นตอนการดำเนินการ

สถานที่ควบคุมตัวเพื่อส่งเสริมการเคารพสิทธิมนุษยชนและการปฏิบัติตามหลักสิทธิมนุษยชนซึ่งเป็นโครงการที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ในประเด็นเสริมสร้างความเข้าใจในการปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากรและหน่วยงานภาครัฐในกระบวนการยุติธรรมเพื่อการเคารพต่อสิทธิมนุษยชน แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ที่ ๒๒ กฎหมายและกระบวนการยุติธรรม แผนย่อย พัฒนากระบวนการยุติธรรม/พัฒนาการบังคับใช้กฎหมาย เป้าหมายแผนย่อย ที่ ๖ การอำนวยความสะดวกยุติธรรม เป็นไปโดยเสมอภาค โปร่งใส เป็นธรรม ทัวถึงและปราศจากการเลือกปฏิบัติ และยุทธศาสตร์ กสม. พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ ยุทธศาสตร์ที่ ๑.๑ สร้างพลังความร่วมมือส่งเสริมวัฒนธรรมสิทธิมนุษยชน ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑.๑ ส่งเสริมให้องค์กรทั้งภาครัฐและเอกชนมีการดำเนินงานสอดคล้องกับหลักสิทธิมนุษยชน

การเข้าตรวจเยี่ยมสถานที่ควบคุมตัวตามโครงการฯ ในครั้งนี้ นอกเหนือจากการได้ข้อมูลเพื่อประกอบการจัดทำข้อเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน

รวมถึงข้อเสนอแนะในการแก้ไขกฎหมาย กฎ ระเบียบ และคำสั่งใด ๆ เพื่อให้สอดคล้องกับหลักสิทธิมนุษยชน ยังเป็นการเริ่มต้นของสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนในการรวบรวมข้อมูลและนำเสนอข้อมูลบนเวทีระหว่างประเทศในการแสดงถึงความก้าวหน้าของประเทศไทยในการขับเคลื่อนการทำงานเพื่อเข้าร่วมเป็นภาคีในพิธีสารเลือกรับของอนุสัญญาต่อต้านการทรมานและการประติบัติ หรือการลงโทษอื่นที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรม หรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรี (OPCAT) ตลอดจนเป็นการหนุนเสริมในการที่สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ จะขยับเข้าสู่ความเป็นไปได้ในการก้าวขึ้นมาเป็น กลไกป้องกันการทรมานระดับชาติ (NPM) ที่เป็นกลางและอิสระในอนาคต

๔.๑ ขั้นตอนการดำเนินการ

การดำเนินโครงการสถานที่ควบคุมตัวเพื่อส่งเสริมการเคารพสิทธิมนุษยชนและการปฏิบัติตามหลักสิทธิมนุษยชน ผู้รับการประเมินดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

๑. พิจารณาความเหมาะสมของพื้นที่ จังหวัดที่จะตรวจเยี่ยมโดยพิจารณาจากพื้นที่ที่มีสถานที่ควบคุมตัวที่หลากหลายประเภท เช่น เรือนจำ ห้องกักตรวจคนเข้าเมือง สถานพินิจและคุ้มครองเด็ก ศูนย์คุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง เป็นต้น และนำเสนอโครงการให้ผู้บังคับบัญชาพิจารณาอนุมัติ

๒. นำเสนอโครงการต่อคณะทำงานด้านการจัดทำข้อเสนอแนะในการแก้ไขปรับปรุงกฎหมาย เพื่อพิจารณากำหนดกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติเป็นหัวหน้าทีมเข้าเยี่ยมและกำหนดวันเข้าตรวจเยี่ยม

๓. ประสานหน่วยงานรับตรวจเยี่ยม เพื่อขอเข้าตรวจเยี่ยมและเตรียมข้อมูลที่เกี่ยวข้องและนำแบบรายการที่ต้องตรวจเยี่ยมและแบบบันทึกการเข้าเยี่ยมภายใน ซึ่งพัฒนามาจากมาตรฐานคู่มือปฏิบัติการตรวจเยี่ยมสถานที่คุมขัง ของสมาคมเพื่อป้องกันการทรมาน มาปรับเพื่อใช้เป็นแนวทางในการเก็บข้อมูลการตรวจเยี่ยม

๔. เข้าตรวจเยี่ยมตามสถานที่และวันเวลาที่กำหนด โดยในวันตรวจเยี่ยมได้จัดเก็บข้อมูลและสอบถาม รับฟังข้อเท็จจริง ปัญหาที่เกิดขึ้นและแลกเปลี่ยนความเห็น ปัญหาอุปสรรค ตลอดจนความประสงค์ของหน่วยงานรับตรวจเพื่อนำมาประกอบการพิจารณา

๕. สรุปข้อมูลจากแบบรายการตรวจเยี่ยมและแบบบันทึกการเข้าเยี่ยมภายใน นำเสนอ คณะทำงานด้านการจัดทำข้อเสนอแนะในการแก้ไขปรับปรุงกฎหมาย ในการประชุมครั้งที่ ๒ /๒๕๖๖ เมื่อวันที่ ๓ มีนาคม ๒๕๖๖ และครั้งที่ ๓/๒๕๖๖ เมื่อวันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๖๖

๖. คณะทำงานด้านการจัดทำข้อเสนอแนะในการแก้ไขปรับปรุงกฎหมาย มีมติเห็นชอบให้นำสรุปผลการตรวจเยี่ยมและร่างหนังสือข้อเสนอแนะเข้าสู่การพิจารณาของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

๗. คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ในการประชุม กสม. ด้านคุ้มครองและส่งเสริมสิทธิมนุษยชน ครั้งที่ ๒๕/๒๕๖๖ เมื่อวันที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๖๖ มีมติเห็นชอบข้อเสนอแนะและให้มีหนังสือถึงรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ และผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ

๘. คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ มีหนังสือ ที่ สม ๐๙๐๑/๙๑ - ๙๓ เสนอ ข้อเสนอแนะต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ และผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ ตามลำดับ

๕. ผู้ร่วมดำเนินการ (ถ้ามี)

นางสาววิศนี วนิชวิชากรกิจ ผู้เข้ารับการประเมินเป็นผู้ดำเนินการในทุกขั้นตอนโดยมี สัดส่วน ร้อยละ ๑๐๐

๖. ผลงานในส่วนที่ผู้เสนอเป็นผู้ดำเนินการ/ปฏิบัติ

ผู้ขอรับการประเมินรับผิดชอบดำเนินการในฐานะหัวหน้ากลุ่มงานเสนอแนะการแก้ไขปรับปรุงกฎหมาย ๒ (ในขณะนั้น) รับผิดชอบงานเสนอแนะและแก้ไขปรับปรุงกฎหมายให้สอดคล้องกับหลักสิทธิมนุษยชน ด้านสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง ในส่วนของกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง (ICCPR) ได้รับผิดชอบให้เขียนโครงการและเสนอโครงการตรวจเยี่ยมสถานที่ควบคุมตัวเพื่อส่งเสริมการเคารพสิทธิมนุษยชนและการปฏิบัติตามหลักสิทธิมนุษยชน โดยได้ดำเนินการในพื้นที่จังหวัดตาก

เนื่องจากในระหว่างดำเนินการได้มีข้อร้องเรียนต่อคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ว่ามีกรณีเจ้าหน้าที่ในเรือนจำกลางฉะเชิงเทรา มีพฤติกรรมละเมิดต่อผู้ต้องขังในแดนหญิง จึงได้รับมอบหมายให้เข้าตรวจเยี่ยมเรือนจำกลางฉะเชิงเทราเพิ่มอีกหนึ่งแห่ง ขั้นตอนในการดำเนินการตั้งแต่เขียนโครงการ เข้าตรวจเยี่ยม สรุปผลการตรวจเยี่ยมเข้าวาระการประชุมคณะทำงานด้านการจัดทำข้อเสนอแนะในการแก้ไขปรับปรุงกฎหมาย การชี้แจงต่อคณะทำงานฯ สรุปผลการตรวจเยี่ยมและร่างหนังสือข้อเสนอแนะเข้าสู่การพิจารณาของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ในการประชุม กสม. ด้านคุ้มครองและส่งเสริมสิทธิมนุษยชน การชี้แจงนำเสนอต่อที่ประชุม และการจัดทำร่างหนังสือข้อเสนอแนะโดยพิจารณาให้สอดคล้องกับหลักการด้านสิทธิมนุษยชนที่เกี่ยวข้อง ก่อนเสนอต่อประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติเพื่อลงนาม ในสัดส่วนร้อยละ ๑๐๐

๗. ผลสำเร็จของงาน (เชิงปริมาณ/คุณภาพ)

การดำเนินโครงการตรวจเยี่ยมสถานที่ควบคุมตัวเพื่อส่งเสริมการเคารพสิทธิมนุษยชน และการปฏิบัติตามหลักสิทธิมนุษยชนในพื้นที่จังหวัดตาก และจังหวัดฉะเชิงเทรา เสร็จสิ้นภายในปีงบประมาณ ๒๕๖๖ สรุปผลสำเร็จของงานได้ ดังนี้

๗.๑ เชิงปริมาณ

ผู้เข้ารับการประเมินรับผิดชอบในการทำข้อเสนอแนะจากการตรวจเยี่ยมสถานที่คุมขังในพื้นที่จังหวัดตาก และจังหวัดฉะเชิงเทรา โดยในจังหวัดตากผู้เข้ารับการประเมินได้เข้าตรวจเยี่ยมสถานที่ควบคุมตัวจำนวน ๓ แห่ง ได้แก่ ตรวจคนเข้าเมืองจังหวัดตาก เรือนจำกลางตาก และศูนย์พักพิงคนไร้ที่พึ่งจังหวัดตาก และจังหวัดฉะเชิงเทรา ผู้เข้ารับการประเมินเข้าตรวจเยี่ยมสถานที่ควบคุมตัวจำนวน ๑ แห่ง ได้แก่ เรือนจำกลางฉะเชิงเทรา โดยใช้แบบรายการที่ต้องตรวจเยี่ยมและแบบบันทึกการเข้าเยี่ยมภายใน ซึ่งพัฒนามาจากมาตรฐานคู่มือปฏิบัติการตรวจเยี่ยมสถานที่คุมขัง ของสมาคมเพื่อป้องกันการทรมาน มาเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูลการตรวจเยี่ยมสถานที่ควบคุมตัวทุกแห่ง และนำผลการตรวจเยี่ยมจากแบบรายการที่ต้องตรวจเยี่ยมและแบบบันทึกการเข้าเยี่ยมภายใน มาจัดทำเป็นข้อเสนอแนะต่อ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ และผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ

๗.๒ เชิงคุณภาพ

ในการดำเนินการการตรวจเยี่ยมสถานที่ควบคุมตัวเพื่อส่งเสริมการเคารพสิทธิมนุษยชน และการปฏิบัติตามหลักสิทธิมนุษยชน ภายในพื้นที่จังหวัดตาก และจังหวัดฉะเชิงเทรา เมื่อดำเนินการเสร็จสิ้น ได้ผลสำเร็จเชิงคุณภาพ ดังนี้

๑. คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติได้รับทราบข้อมูล สภาพปัญหา และเข้าใจถึงข้อจำกัดที่เป็นปัญหาในการดำเนินงานของสถานที่ควบคุมตัวในแต่ละแห่ง เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาในการมีข้อเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน รวมถึงข้อเสนอแนะในการแก้ไขกฎหมาย กฎ ระเบียบ และคำสั่งใด ๆ เพื่อให้สอดคล้องกับหลักสิทธิมนุษยชน

๒. การตรวจเยี่ยมสถานที่ควบคุมตัว เป็นการเสริมสร้างความเข้าใจให้หน่วยงานภาครัฐ และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องสามารถปฏิบัติหน้าที่ในกระบวนการยุติธรรมเพื่อการเคารพต่อสิทธิมนุษยชน อีกทั้งเป็นการพัฒนากระบวนการยุติธรรมและการบังคับใช้กฎหมายอย่างเสมอภาค โปร่งใส เป็นธรรม ทัวถึงและปราศจากการเลือกปฏิบัติ

๓. การเข้าตรวจเยี่ยม สามารถมีข้อเสนอแนะแก่เจ้าหน้าที่ได้โดยทันที เป็นการแก้ไข ปัญหาและตอบสนองต่อเรื่องร้องเรียนได้อย่างรวดเร็ว อีกทั้งเปิดโอกาสให้ผู้ถูกคุมขังสามารถสะท้อน ปัญหา หรือขอรับความช่วยเหลือได้ และหากมีการเข้าตรวจเยี่ยมอย่างสม่ำเสมอเป็นการป้องปราม และกระตุ้นให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องรีบแก้ไขปัญหาและปฏิบัติงานอยู่บนหลักสิทธิมนุษยชน

๔. ข้อมูลที่ได้จากการบันทึกข้อมูลตามแบบรายการที่ต้องตรวจเยี่ยมและแบบบันทึก การเข้าเยี่ยมภายในอย่างเป็นระบบ จะเป็นฐานข้อมูลในการเข้าตรวจเยี่ยมในอนาคตต่อไป อีกทั้งสามารถ นำมาใช้รองรับภารกิจกลไกป้องกันทรมานระดับชาติ (NPM) ซึ่งเป็นหมุดหมายสำคัญของสำนักงาน คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

๘. การนำไปใช้ประโยชน์

๑. ข้อเสนอแนะจากการตรวจเยี่ยมสถานที่ควบคุมตัวทุกแห่งมีการแจ้งไปยังหน่วยงาน และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นข้อมูลในการแก้ไขปัญหาและปฏิบัติให้สอดคล้องกับหลักสิทธิมนุษยชน ต่อไป

๒. แบบรายการที่ต้องตรวจเยี่ยมและแบบบันทึกการเข้าเยี่ยมภายในของสมาคมเพื่อป้องกันการทรمان ที่นำมาปรับเพื่อใช้เป็นแนวทางในการเก็บข้อมูลการตรวจเยี่ยมในพื้นที่จังหวัดตาก และจังหวัดฉะเชิงเทรา ได้ถูกนำไปใช้ในการตรวจเยี่ยมสถานที่ควบคุมตัวในจังหวัดสงขลาและจังหวัดชายแดนภาคใต้

๓. ในระหว่างที่สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนยังไม่มีเครื่องมือในการตรวจเยี่ยมสถานที่คุมขัง สามารถนำแบบรายการที่ต้องตรวจเยี่ยมและแบบบันทึกการเข้าเยี่ยมภายในตามโครงการตรวจเยี่ยมฯ ไปใช้ในการตรวจเยี่ยมสถานที่คุมขังอื่น ๆ ในภารกิจการตรวจสอบเรื่องร้องเรียนการประสานการคุ้มครอง และการเฝ้าระวังสถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชน

๔. ข้อมูลจากการตรวจเยี่ยม ซึ่งเป็นข้อมูลทั้งทางกายภาพ สถิติ ข้อเท็จจริง แนวทางการปฏิบัติ รวมทั้งระบบสาธารณสุข เป็นข้อมูลในการต่อยอดในการตรวจเยี่ยมสถานที่ควบคุมตัวในโอกาสต่อไป และเป็นประโยชน์ในการศึกษาในเชิงระบบต่อไป

๙. ความยุ่งยากในการดำเนินการ/ปัญหา/อุปสรรค

ผู้ขอรับการประเมินได้ดำเนินโครงการตรวจเยี่ยมสถานที่ควบคุมตัวจนเสร็จสิ้นโครงการแล้ว เห็นว่า การดำเนินโครงการดังกล่าวมีความยุ่งยาก ตลอดจนปัญหาและอุปสรรค ดังต่อไปนี้

๙.๑ ปัญหาและอุปสรรคภายใน

(๑) สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ไม่มีอำนาจในการเข้าตรวจเยี่ยมโดยไม่แจ้งล่วงหน้าทำให้อาจไม่ทันต่อสถานการณ์ และการเก็บพยานหลักฐานหากเกิดการร้องเรียนว่ามีการกระทำละเมิด

(๒) เจ้าหน้าที่ยังขาดความรู้ ความเชี่ยวชาญ และทักษะในการเก็บข้อมูลและไม่มีแนวทาง เครื่องมือในการตรวจเยี่ยมสถานที่ควบคุมตัว ทำให้การเก็บข้อมูลอาจไม่ครบถ้วนและไม่เพียงพอต่อการพิจารณา

(๓) งบประมาณในการดำเนินโครงการจำกัดทำให้ต้องเร่งรัด และลดจำนวนวันในวันดำเนินโครงการ ทำให้ไม่สามารถตรวจเยี่ยมได้ครบทุกจุดที่มีความเสี่ยงในการเกิดการละเมิด

โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรือนจำ ที่มีหลายแดน ทำให้อาจพลาดพื้นที่ที่มีปัญหา ไม่สามารถเข้าถึงจุดที่มีปัญหาได้

๙.๒ ปัญหาและอุปสรรคจากหน่วยงาน

(๑) การประสานขอเข้าตรวจเยี่ยมต้องใช้ความพยายามในการติดต่อเนื่องจากหน่วยงานมีความกังวลเมื่อทราบว่าเป็นสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติขอเข้าตรวจเยี่ยมสถานที่ควบคุมตัว

(๒) หน่วยงานอนุญาตให้เข้าตรวจเยี่ยมได้แค่เพียงบางส่วนของสถานที่ และในบางครั้งไม่ได้รับอนุญาตให้พูดคุยกับผู้ต้องขัง และผู้ต้องกัก โดยเฉพาะกรณีผู้ต้องกักในสถานที่กักของตรวจคนเข้าเมืองโดยอ้างข้อจำกัดด้านความมั่นคง

(๓) การขออนุญาตจากหน่วยงานล่วงหน้า ทำให้ต้องรอการตอบกลับและทิ้งระยะเวลาค่อนข้างนานทำให้อาจไม่ได้ข้อมูลปัญหาที่แท้จริง

(๔) กรณีสถานที่ที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคง เช่น เรือนจำ และตรวจคนเข้าเมือง จะไม่ได้รับอนุญาตให้พูดคุยกับผู้ต้องขัง และผู้ต้องกัก

๑๐. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

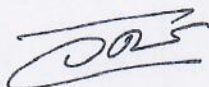
(๑) สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ควรจัดตั้งหน่วยงานกำหนดอัตรากำลัง และมีงบประมาณรองรับ เพื่อให้มีหน่วยงานเฉพาะในการรับผิดชอบในการตรวจเยี่ยมสถานที่ควบคุมตัว โดยมีภารกิจในการส่งเสริม คุ้มครองและป้องกันการละเมิดสิทธิมนุษยชน เป็นการเตรียมความพร้อมในการที่สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ จะเป็นกลไกป้องกันการทรมานระดับชาติ (NPM) และเตรียมการเข้าเป็นภาคีในพิธีสารเลือกรับของอนุสัญญาต่อต้านการทรมานและการประติบัติหรือการลงโทษอื่นที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรม หรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรี (OPCAT)

(๒) พัฒนาแนวทาง และเครื่องมือในการตรวจเยี่ยมสถานที่คุมขังที่เหมาะสมกับบริบทของประเทศไทย รวมทั้งพัฒนาศักยภาพเจ้าหน้าที่ให้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญและทักษะในการเก็บข้อมูล โดยส่งเจ้าหน้าที่ศึกษา ฝึกอบรม กับสถาบันสิทธิที่มีกลไกป้องกันการทรมานระดับชาติ (NPM)

(๓) พัฒนาระบบจัดเก็บข้อมูลการตรวจเยี่ยมสถานที่ควบคุมตัวอย่างเป็นระบบ เพื่อเป็นฐานข้อมูลสำหรับการศึกษาริวิจัยและมีข้อเสนอแนะต่อสถานที่คุมขังในประเทศ

ขอรับรองว่าข้อมูลเกี่ยวกับผลงานดังกล่าวข้างต้นเป็นความจริงทุกประการ

ลงชื่อ

ผู้เสนอผลงาน

(นางสาววิศนี วณิชวิชาการกิจ)

หัวหน้ากลุ่มงานเสนอแนะการแก้ไขปรับปรุงกฎหมาย ๑

วันที่

พฤศจิกายน ๒๕๖๖

ได้ตรวจสอบแล้วขอรับรองว่าผลงานดังกล่าวข้างต้นถูกต้องตรงกับความเป็นจริงทุกประการ

ลงชื่อ

ผู้ควบคุมดูแลการดำเนินการ

(นายภาณุวัฒน์ ทองสุข)

ที่ปรึกษาสำนักงาน กสม. ด้านสิทธิมนุษยชน

วันที่

พฤศจิกายน ๒๕๖๖

เค้าโครงข้อเสนอแนวคิดการปรับปรุงหรือพัฒนางาน

ตำแหน่งประเภทวิชาการ

เพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งระดับเชี่ยวชาญ

ชื่อผู้เข้ารับการประเมิน นางสาววิศนี วัฒนวิชากรกิจ

ปัจจุบันดำรงตำแหน่ง หัวหน้ากลุ่มงานเสนอแนะการแก้ไขปรับปรุงกฎหมาย ๑

ระดับ อำนวยการต้น

๑. ชื่อเรื่อง แนวทางการติดตามและตรวจสอบร่างกฎหมายและกฎหมายที่ไม่สอดคล้องกับ

หลักสิทธิมนุษยชนเชิงรุก

๒. บทนำ/หลักการและเหตุผล/ความสำคัญของเรื่อง

กฎหมายเป็นข้อกำหนดหรือข้อบังคับที่ตราขึ้นเพื่อให้บุคคลต้องปฏิบัติ ซึ่งหากมีผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามอาจจะได้รับผลร้ายหรือถูกลงโทษตามที่กฎหมายกำหนด กฎหมายจึงมีลักษณะในการใช้อำนาจจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลในเรื่องต่างๆ ดังนั้น ยังมีกฎหมายมากขึ้นเท่าใด สิทธิและเสรีภาพของบุคคลย่อมถูกจำกัดมากขึ้นเท่านั้น

เมื่อมีความจำเป็นต้องออกกฎเกณฑ์และมีผลเป็นการลิดรอนสิทธิและเสรีภาพของบุคคล การพิจารณาออกกฎเกณฑ์หรือตรากฎหมายจึงสมควรกระทำเฉพาะในกรณีที่มีความจำเป็นอันจะหลีกเลี่ยงมิได้ เพื่อมิให้สิทธิและเสรีภาพของบุคคลต้องถูกกระทบกระเทือนโดยไม่สมควร ซึ่งหลักการดังกล่าวปรากฏอยู่ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๗๗ ที่บัญญัติว่า

“รัฐพึงจัดให้มีกฎหมายเพียงเท่าที่จำเป็น และยกเลิกหรือปรับปรุงกฎหมายที่หมดความจำเป็นหรือไม่สอดคล้องกับสภาพการณ์ หรือที่เป็นอุปสรรคต่อการดำรงชีวิตหรือการประกอบอาชีพโดยไม่ชักช้าเพื่อไม่ให้เป็นภาระแก่ประชาชน และดำเนินการให้ประชาชนเข้าถึงตัวบทกฎหมายต่าง ๆ ได้โดยสะดวกและสามารถเข้าใจกฎหมายได้ง่ายเพื่อปฏิบัติตามกฎหมายได้อย่างถูกต้อง

ก่อนการตรากฎหมายทุกฉบับ รัฐพึงจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้อง วิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมายอย่างรอบด้านและเป็นระบบ รวมทั้งเปิดเผยผลการรับ

ฟังความคิดเห็นและการวิเคราะห์นั้นต่อประชาชน และนำมาประกอบการพิจารณาในกระบวนการตรากฎหมายทุกขั้นตอน เมื่อกฎหมายมีผลใช้บังคับแล้ว รัฐพึงจัดให้มีการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมายในรอบระยะเวลาที่กำหนดโดยรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องประกอบด้วยเพื่อพัฒนากฎหมายทุกฉบับให้สอดคล้องและเหมาะสมกับบริบทต่าง ๆ ที่เปลี่ยนแปลงไป

รัฐพึงใช้ระบบอนุญาตและระบบคณะกรรมการในกฎหมายเฉพาะกรณีที่เป็น พึงกำหนดหลักเกณฑ์การใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่ของรัฐและระยะเวลาในการดำเนินการตามขั้นตอนต่าง ๆ ที่บัญญัติไว้ในกฎหมายให้ชัดเจน และพึงกำหนดโทษอาญาเฉพาะความผิดร้ายแรง”

หลักการดังกล่าวได้สร้างแนวทางในการออกกฎหมาย พัฒนากฎหมายและปรับปรุงแก้ไขกฎหมายเป็นครั้งแรกในระบบกฎหมายไทย ซึ่งมีสาระสำคัญคือ

๑. ให้มีกฎหมายเท่าที่จำเป็น
๒. ให้ยกเลิกหรือแก้ไขกฎหมายที่ไม่จำเป็น
๓. ให้ประชาชนเข้าถึงกฎหมายได้อย่างสะดวก
๔. ก่อนออกกฎหมายให้รับฟังความเห็นผู้เกี่ยวข้อง วิเคราะห์ผลกระทบของกฎหมาย
๕. เมื่อใช้กฎหมายไประยะหนึ่งให้มีการทบทวนว่ากฎหมายนั้น ๆ ยังมีความจำเป็นจะต้องใช้อยู่หรือควรปรับปรุงแก้ไขอย่างไรให้สอดคล้องกับสถานการณ์
๖. ให้มีกฎหมายอาญาเฉพาะความผิดร้ายแรงⁱⁱ

ทั้งนี้ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ได้ออกพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒ กำหนดให้หน่วยงานของรัฐที่บังคับใช้กฎหมายจะต้องทำการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมายตามรอบระยะเวลาที่กำหนดไว้ในมาตรา ๓๔ ที่บัญญัติว่า “การประเมินผลสัมฤทธิ์ให้กระทำอย่างน้อยทุกห้าปีนับแต่วันที่กฎหมายนั้นมีผลใช้บังคับ หรือในรอบระยะเวลาอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง หรือเมื่อมีกรณีใดกรณีหนึ่งดังต่อไปนี้

- (๑) ได้รับหนังสือร้องเรียนหรือข้อเสนอแนะจากองค์กรที่เกี่ยวข้องหรือจากประชาชน และ หน่วยงานของรัฐผู้รับผิดชอบการประเมินผลสัมฤทธิ์ เห็นว่าข้อร้องเรียนหรือข้อเสนอแนะนั้นมีเหตุผล อันสมควร

(๒) ได้รับข้อเสนอแนะจากคณะกรรมการพัฒนากฎหมาย

(๓) กรณีอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

การประเมินผลสัมฤทธิ์ของพระราชกำหนดใดที่ตราขึ้นภายหลังพระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับเป็นครั้งแรก ให้กระทำภายในสองปีนับแต่วันที่พระราชกำหนดนั้นมีผลใช้บังคับ ส่วนครั้งต่อ ๆ ไป ให้กระทำตามวรรคหนึ่ง”

ผู้เข้ารับการประเมินเห็นว่า ในส่วนของสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เกี่ยวข้องกับการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมายทั้งในส่วนที่เป็นหน่วยงานของรัฐที่บังคับใช้กฎหมายที่จะต้องทำการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมายตามรอบระยะเวลาประการหนึ่ง และในส่วนที่ให้ความเห็นต่อร่างกฎหมายและกฎหมายของหน่วยงานอื่น ๆ อีกด้วย โดยในส่วนของ การให้ความเห็นต่อร่างกฎหมายและกฎหมายของหน่วยงานอื่นตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๗๗ และพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒ นั้น ส่วนใหญ่เป็นการทำงานในเชิงตั้งรับข้อมูลจากหน่วยงานภายนอก เมื่อพิจารณาจากหน้าที่และอำนาจตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๔๗ (๓) ประกอบพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ มาตรา ๒๖ (๓) และมาตรา ๔๒ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติควรมีช่องทางและแนวทางการติดตามและตรวจสอบร่างกฎหมายและกฎหมายที่ไม่สอดคล้องกับหลักสิทธิมนุษยชนในเชิงรุกเพื่อมีข้อเสนอแนะและความเห็นในการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน

๓. หลักวิชาการ/แนวความคิด/ยุทธศาสตร์ของหน่วยงาน

๓.๑ หลักวิชาการและแนวความคิดด้านสิทธิมนุษยชน

(๑) ปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน

(๒) กติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม
(International Covenant on Economic, Social and Cultural Rights : ICESCR)

(๓) กติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง
(International Covenant on Civil and Political Rights : ICCPR)

(๔) อนุสัญญาว่าด้วยการเลือกปฏิบัติต่อสตรีในทุกรูปแบบ (Convention on the Elimination of All Forms of Discrimination Against Women : CEDAW)

(๕) อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก (Convention on the Rights of the Child : CRC)

(๖) อนุสัญญาว่าด้วยการขจัดการเลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติในทุกรูปแบบ (Convention on the Elimination of All Forms of Racial Discrimination : CERD)

(๗) อนุสัญญาว่าด้วยการต่อต้านการทรมานและการประติบัติหรือการลงโทษอื่นที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรม หรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรี (Convention against Torture and Other Cruet, Inhuman or Degrading Treatment or Punishment : CAT)

(๘) อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิคนพิการ (Convention on the Rights of Persons with Disabilities : CRPD)

๓.๒ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

(๑) รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐

(๒) พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

(๓) พระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒

(๔) พระราชบัญญัติคณะกรรมการกฤษฎีกา พ.ศ. ๒๕๒๒

๓.๓ ยุทธศาสตร์คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ เพิ่มประสิทธิภาพการคุ้มครองและการเสนอแนะมาตรการด้านสิทธิมนุษยชน

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓.๒ พัฒนาระบบการจัดการทำข้อเสนอแนะเพื่อคุ้มครอง สิทธิมนุษยชนและการแก้ไข กฎหมาย กฎ หรือระเบียบ ที่เกี่ยวข้อง

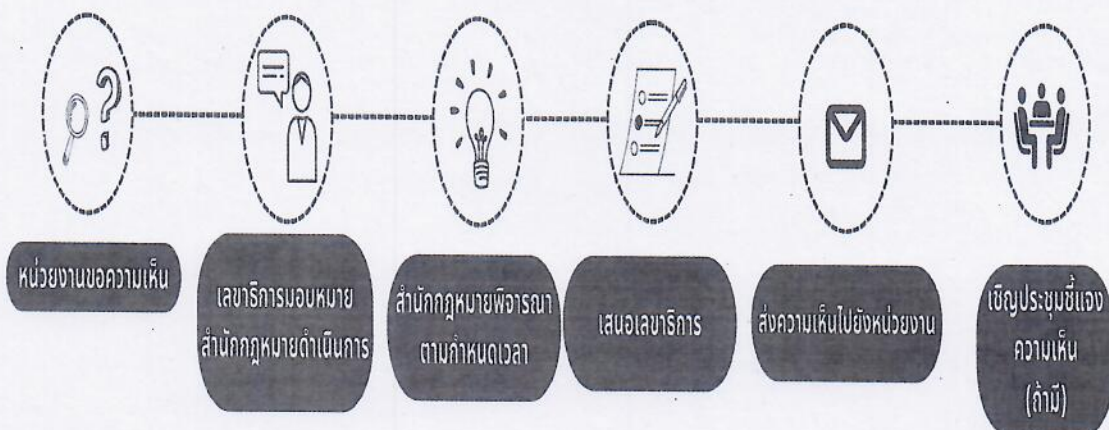
กลยุทธ์ที่ ๒ จัดทำ Regulatory Impact Assessment รวมถึงกำหนดแนวทางการติดตามข้อมูลและประสานความร่วมมือกับหน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบการประเมินผลสัมฤทธิ์ ของกฎหมาย เพื่อแก้ไขกฎหมายที่ส่งผลกระทบต่อสิทธิมนุษยชนในปัจจุบัน

๔. บทวิเคราะห์/ข้อเสนอแนะ

๔.๑ บทวิเคราะห์

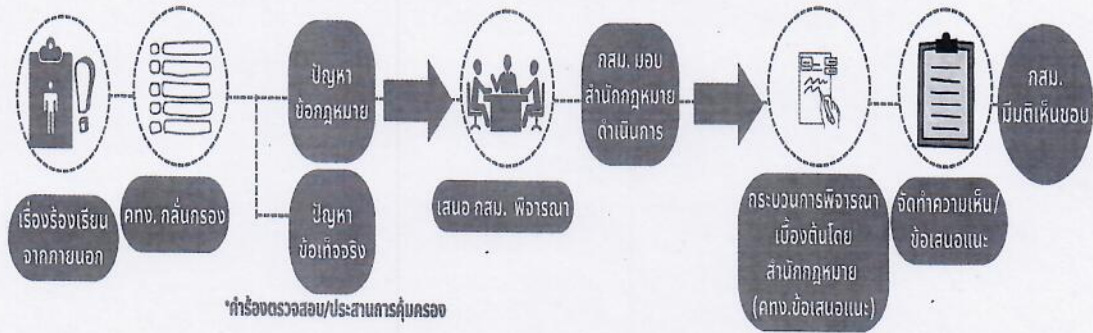
ปัจจุบันสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ได้รับหนังสือจากสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ในกรณีร่างกฎหมาย และหน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบการบังคับใช้กฎหมาย แต่ละฉบับขอความเห็นโดยเฉพาะประเด็นสิทธิมนุษยชน เพื่อประกอบการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย ตามมาตรา ๗๗ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐ โดยการดำเนินการให้ความเห็นต่อร่างกฎหมาย หรือกฎหมายต่างๆ ดังกล่าว กำหนดอยู่ในขอบเขตหน้าที่และอำนาจการปฏิบัติงานภายในสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ตามประกาศคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เรื่อง การแบ่งส่วนราชการภายในและขอบเขตหน้าที่และอำนาจของส่วนราชการในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๕ ข้อ (๑) (ก) และ (๒) (ก) ที่กำหนดให้สำนักกฎหมาย โดยกลุ่มงานเสนอแนะการแก้ไขปรับปรุงกฎหมาย ๑ และ ๒ มีหน้าที่และอำนาจ “ติดตาม เฝ้าระวัง ศึกษาและให้ความเห็นเกี่ยวกับบทบัญญัติของกฎหมาย กฎระเบียบ คำสั่งทางปกครอง มาตรการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน นโยบายและแผนงานต่าง ๆ ที่อาจมีผลกระทบต่อสิทธิมนุษยชน หรือไม่สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญ กฎหมาย หรือหนังสือสัญญาเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชน ที่ประเทศไทยเป็นภาคีและพันธกรณีที่จะต้องปฏิบัติตาม” โดยมีกระบวนการดังนี้

การติดตามและตรวจสอบร่างกฎหมาย กฎหมายที่ไม่สอดคล้องกับหลักสิทธิมนุษยชน
เชิงรับช่องทางที่ 1 สำนักกฎหมายให้ความเห็นทางกฎหมายในฐานะหน่วยงานที่เกี่ยวข้องตาม
รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๖ มาตรา ๗๗ ในลักษณะดังนี้

เชิงรับช่องทางที่ ๒ สำนักกฎหมายให้ความเห็นจากเรื่องร้องเรียน ในลักษณะดังนี้

ช่องทางที่ 2 : สำนักกฎหมายให้ความเห็นจากเรื่องร้องเรียน ในลักษณะดังนี้

สถิติการให้ความเห็นทางกฎหมายต่อร่างกฎหมายและให้ความเห็นเพื่อประเมินผลสัมฤทธิ์ทางกฎหมายของหน่วยงานต่าง ๆ ของสำนักกฎหมาย

ปี พ.ศ. ๒๕๖๔	จำนวนความเห็น ๑๙ เรื่อง
ปี พ.ศ. ๒๕๖๕	จำนวนความเห็น ๒๐ เรื่อง
ปี พ.ศ. ๒๕๖๖	จำนวนความเห็น ๑๗ เรื่อง*
รวม	๕๖ เรื่อง

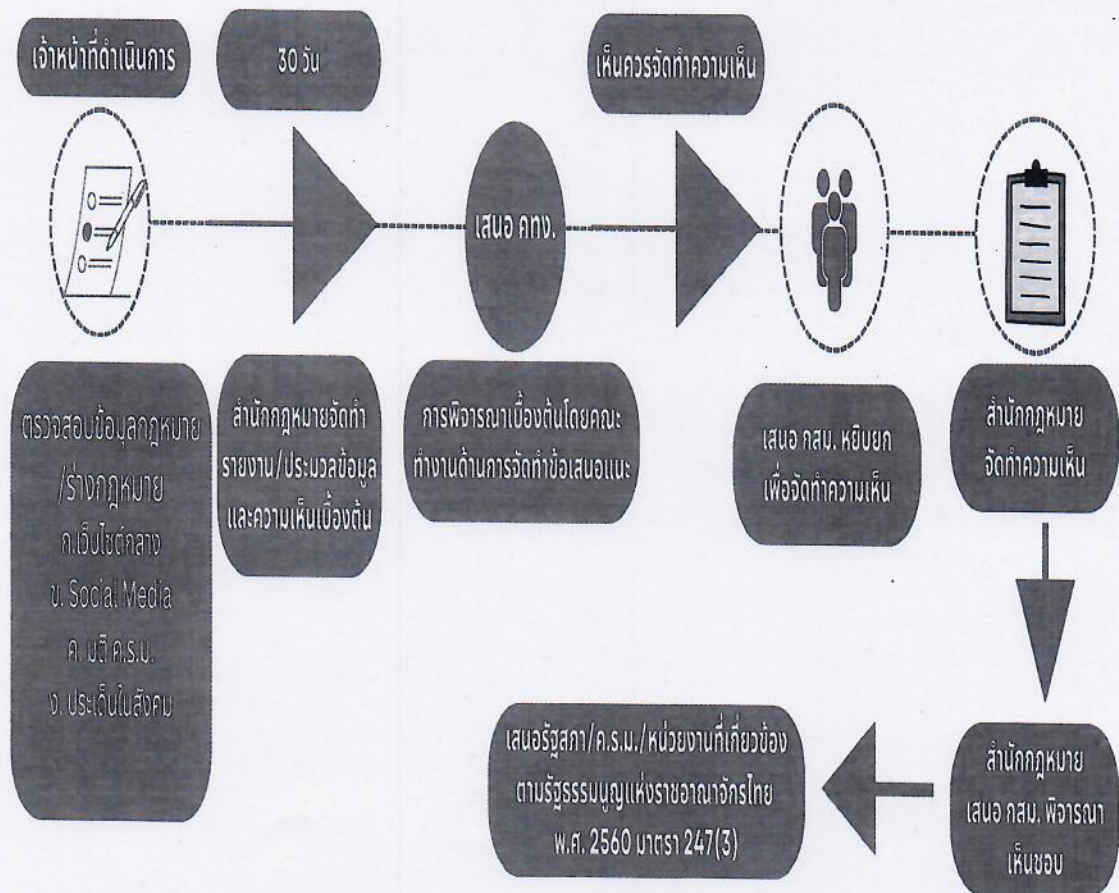
๔.๒ ข้อเสนอแนะ

ผู้ขอรับการประเมินเห็นว่า การดำเนินการในปัจจุบันเป็นการดำเนินการในเชิงรับ ยังขาดการดำเนินการในเชิงรุก จึงเห็นควรมีแนวทางการติดตามและตรวจสอบร่างกฎหมายและกฎหมายที่ไม่สอดคล้องกับหลักสิทธิมนุษยชนในเชิงรุก โดยศึกษาแนวทาง ขั้นตอน หลักวิชาการ การพิจารณาตรวจสอบ ตลอดจนอำนาจหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ซึ่งเป็นหน่วยงานที่มีความเชี่ยวชาญในการพิจารณาร่างกฎหมาย มาปรับใช้กับการทำงานของสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

* ข้อมูล ตั้งแต่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๖ - ๓๐ สิงหาคม ๒๕๖๖

๕. แผนงาน/แนวทางการดำเนินงาน

ผู้เข้ารับการประเมินขอเสนอแผนการติดตามและตรวจสอบร่างกฎหมายที่ไม่สอดคล้องกับหลักสิทธิมนุษยชนในเชิงรุก ดังนี้

*คกก. หมายถึง คณะทำงานด้านการจัดทำข้อเสนอแนะในการแก้ไขปรับปรุงกฎหมาย

๑. การดำเนินการเชิงรุก เจ้าหน้าที่จะเฝ้าระวังและติดตามประเด็นทางกฎหมายที่อาจมีผลกระทบจากแหล่งข้อมูล อาทิ เว็บไซต์กฎหมายกลาง มติคณะรัฐมนตรี ทางสื่อออนไลน์ และประเด็นที่ถูกพูดถึงอย่างกว้างขวางในสังคม

๒. สำนักกฎหมายประมวลผลเสนอคณะทำงานด้านการจัดทำข้อเสนอแนะและการแก้ไขปรับปรุงกฎหมายพิจารณาในเบื้องต้นทุก ๓๐ วัน

๓. คณะทำงานด้านการจัดทำข้อเสนอแนะและแก้ไขปรับปรุงกฎหมายมีมติให้ดำเนินการเกี่ยวกับประเด็นข้อกฎหมายใดให้นำเสนอที่ประชุมคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติหยิบยกเพื่อจัดทำข้อเสนอแนะหรือความเห็น

๔. สำนักกฎหมายพิจารณาดำเนินการจัดทำข้อเสนอแนะหรือความเห็นเสนอคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติพิจารณา หากเห็นชอบสำนักกฎหมายจะเสนอรัฐสภา คณะรัฐมนตรี หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง แล้วแต่กรณี

๖. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑. สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ มีแนวทางในการติดตามและตรวจสอบร่างกฎหมายที่ไม่สอดคล้องกับหลักสิทธิมนุษยชนในเชิงรุก

๒. เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบมีแนวทางในการติดตามและตรวจสอบร่างกฎหมายที่ไม่สอดคล้องกับหลักสิทธิมนุษยชนในเชิงรุก

๗. ตัวชี้วัดความสำเร็จ

สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติมีเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบการติดตามและตรวจสอบร่างกฎหมายที่ไม่สอดคล้องกับหลักสิทธิมนุษยชนในเชิงรุก

๑. สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ มีช่องทางการติดตามและตรวจสอบร่างกฎหมายที่ไม่สอดคล้องกับหลักสิทธิมนุษยชนในเชิงรุกที่มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น

๒. สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ สามารถใช้แนวทางตามแผนการติดตามและตรวจสอบร่างกฎหมายที่ไม่สอดคล้องกับหลักสิทธิมนุษยชน ในการพิจารณาตรวจสอบและมีข้อเสนอแนะหรือความเห็นต่อร่างกฎหมายที่ไม่สอดคล้องกับหลักสิทธิมนุษยชน เพื่อประกอบการพิจารณาทบทวนของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

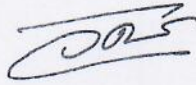
๓. การมีข้อเสนอแนะหรือความเห็นของสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เป็นการส่งเสริม ค้ำครองและแผ่ระว่างมิให้หน่วยงานมีกฎหมายที่ละเมิดสิทธิเสรีภาพของประชาชน

๘. เจื่อนไขความสำเร็จและอื่นๆ

แผนการติดตามและตรวจสอบร่างกฎหมายที่ไม่สอดคล้องกับหลักสิทธิมนุษยชน
ในเชิงรุกของผู้รับการประเมิน ถูกสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาตินำไปดำเนินการ

ขอรับรองว่าข้อมูลเกี่ยวกับผลงานดังกล่าวข้างต้นเป็นความจริงทุกประการ

ลงชื่อ

ผู้เสนอผลงาน

(นางสาววิศนี วนิชวิซากรกิจ)

หัวหน้ากลุ่มงานเสนอแนะการแก้ไขปรับปรุงกฎหมาย ๑

วันที่

๖

พฤศจิกายน ๒๕๖๖